

Dret processal penal**2013/2014**

Codi: 100457

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Arantza Libano Beristain

Correu electrònic: Arantza.Libano@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No hi ha cap requisit previ per cursar l'assignatura de Dret processal penal

Objectius

Com a objectiu principal, l'assignatura persegueix que l'estudiant pugui explicar a qualsevol persona l'estructura bàsica del nostre sistema processal penal. Especialment, es pretén que l'estudiant pugui assessorar a la persona imputada/acusada en un procés penal de l'estructura d'aquest, dels òrgans judicials i les parts que poden intervenir i, en el seu cas, dels recursos que pot interposar en cas de sentència condemnatòria.

Així mateix, altres objectius serien que l'estudiant sàpiga elaborar qualsevol informe criminològic que pugui requerir l'òrgan judicial durant la fase d'instrucció o del judici oral i/o assessorar l'òrgan judicial sobre la conveniència o no d'adoptar alguna mesura cautelar contra la persona imputada en un procés penal. D'altra banda, també es pretén que l'estudiant pugui col·laborar amb els òrgans encarregats de la instrucció del procés penal i, especialment, amb la policia a les diferents diligències d'investigació.

Competències

Criminologia

- Demostrar que es coneix el marc legal i el model de funcionament dels diferents agents de control del delictes.
- Demostrar que es coneix i es comprèn el marc juridicopenal de resposta a la criminalitat (dret constitucional, dret policial, dret processal i dret penal).
- Exposar i argumentar amb claredat, davant un públic especialitzat i no especialitzat, l'anàlisi feta sobre un problema de conflicte o de criminalitat i les seves respostes.
- Identificar la intervenció penal més adequada i efectiva per a cada supòsit concret.
- Redactar un treball acadèmic.
- Relacionar-se respectuosament amb persones.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Transmetre oralment les idees a una audiència.
- Treballar de manera autònoma.
- Utilitzar correctament el llenguatge jurídic, el psicològic, el pedagògic i el sociològic.
- Utilitzar un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diverses parts implicades en el conflicte i en la criminalitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar criteris d'eficàcia en la utilització del dret en l'àmbit de la criminologia.
2. Aplicar el dret penal en l'àmbit criminològic.
3. Argumentar amb precisió conceptes jurídics davant d'un fòrum.
4. Argumentar verbalment amb educació i sense biaix qüestions de criminalitat.
5. Expressar-se de manera precisa utilitzant els termes tècnics del dret.
6. Redactar un treball acadèmic.
7. Relacionar-se respectuosament amb persones.
8. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
9. Transmetre oralment les idees a una audiència.
10. Treballar de manera autònoma.
11. Utilitzar la legislació i les seves vies d'aplicació en el fet delictiu.

Continguts

TEMA 1: Constitució i procés

1. La constitucionalització de les garanties processals
2. Les conseqüències de la constitucionalització de les garanties processals
3. Les garanties processals
 - 3.1. El dret a la tutela judicial efectiva
 - 3.2. La prohibició de indefensió
 - 3.3. El dret al jutge ordinari predeterminat per la llei
 - 3.4. El dret de defensa
 - 3.5. El dret a ser informat de la acusació
 - 3.6. El dret a un procés públic
 - 3.7. El dret a un procés sense dilacions indegudes
 - 3.8. El dret a un procés amb totes les garanties
 - 3.9. El dret a la presumpció d'innocència.

TEMA 2: Principis del procés penal

1. Principis constitucionals
2. Principis tècnics

TEMA 3: Sistemes d'enjudiciament penal

1. El sistema acusatori
2. El sistema inquisitiu
3. El sistema mixte
4. Les funcions del procés penal

TEMA 4: L'organització judicial espanyola

1. La jurisdicció penal

1.1. Límits de la jurisdicció penal

1.1.1. Límits territorials

1.1.2. Límits subjectius

1.1.3. Límits objectius

2. La competència penal

2.1. La competència objectiva

2.2. La competència funcional

2.3. La competència territorial

2.4. La connexió

TEMA 5: L'activitat de les parts en el procés penal

1. La acció penal

2. La acció civil derivada de delictes

TEMA 6: Les parts en el procés penal

1. El concepte de part en el procés penal

2. Les parts acusadores

2.1. El Ministeri Fiscal

2.2. L'actor popular

2.3. L'acusador particular

2.4. L'acusador privat

2.5. L'actor civil

3. Les parts acusades

3.1. L'imputat

3.2. El responsable civil

4. La postulació al procés penal

TEMA 7: Les mesures cautelars en el procés penal

1. Concepte i funció de les mesures cautelars

2. Pressupòsits

3. Elements

4. Classes de mesures cautelars

5. La detenció

6. La llibertat provisional

7. La presó provisional

8. Procediment per a l'adopció de la llibertat i la presó provisional

TEMA 8: La incoació del procés penal

1. La denúncia

2. La querella

3. La iniciació d'ofici

TEMA 9: La instrucció

1. Les diligències d' instrucció

2. Terminació de la instrucció

3. El sobreseïment

TEMA 10: La fase de judici oral

1. L'escrit de acusació o de qualificació provisional

2. Les qüestions prèvies (articles de previ pronunciament).

3. La prova

3.1. El judici oral como a únic escenari de la prova penal

3.2. El dret a utilitzar els mitjans de prova

3.3. Mitjans de prova

3.4. Valoració de la prova

3.5. El procediment provatori

4. Suspensió e interrupció del judici oral

TEMA 11: La conclusió del judici oral

1. La sentència penal

2. La prejudicialitat

3. Efectes de la sentència: la cosa jutjada

4. L'impugnació de la cosa jutjada

TEMA 12: Els mitjans d'impugnació

1. Efectes dels recursos

2. Recursos contra les resolucions interlocutòries

3. Recursos contra les resolucions definitives

3.1. El recurs d'apel·lació

3.2. Recurs d'apel·lació contra las sentències i autos dictats pel Tribunal del Jurat

3.3. El recurs de cassació

TEMA 13: Els judicis penals ordinaris

1. El judici de faltes
2. El procediment penal abreujat
3. El procés ordinari per delictes greus
4. El procés davant del Tribunal del Jurat

TEMA 14: Los judicis penals ordinaris (continuació)

1. El procediment per a l'enjudiciament ràpid de determinats delictes i faltes
2. El procés penal de menors

Metodologia

Les classes de Dret Processal Penal combinaran la teoria i la pràctica. La primera franja horària es dedicarà, per regla general, a l'estudi teòric del procés penal a partir de l'explicació del professor. Prèviament, l'estudiant haurà d'haver llegit amb deteniment el tema corresponent. En finalitzar aquesta part teòrica, el professor passarà alguns dies un qüestionari per tal de verificar el seguiment de l'assignatura.

La segona franja horària es dedicarà a la correcció i comentari dels treballs presentats pels estudiants així com al plantejament dels dubtes que hagi generat el tema. També es comentaran les notícies processals de caràcter penal aparegudes al llarg de la setmana als mitjans de comunicació.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Correcció treballs	15	0,6	3, 4, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Discussió classe temes processals actuals	15	0,6	3, 4, 5, 7, 8, 9
Treballs pràctics	60	2,4	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi de la matèria	60	2,4	3, 4, 5, 8, 11

Avaluació

Hi ha un únic model d'avaluació: l'avaluació continuada, que requereix un 100% d'assistència a classe, excepte en aquells supòsits d'absències justificades documentalment.

La nota final de l'assignatura s'obtindrà de la mitjana dels diferents treballs que l'estudiant ha de presentar al llarg del curs (45%) així com de les dues proves d'avaluació que es duren a terme (45%). El 10% restant de la nota final s'obtindrà de la participació a classe.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Intervencions a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9
Proves d'avaluació	45%	0	0	5, 6, 8, 10, 11
Treballs pràctics	45%	0	0	3, 4, 5, 6, 8, 9, 10

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA

* RAMOS MÉNDEZ, Enjuiciamiento criminal. Lectura constitucional, Barcelona, Atelier, darrera edició.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

* ARMENTA DEU, Lecciones de Derecho procesal penal, Madrid, Marcial Pons, darrera edició.

* GIMENO SENDRA, Derecho procesal penal, Madrid, Colex, darrera edició.

* MORENO CATENA y CORTES DOMÍNGUEZ, Derecho procesal penal, Valencia, Tirant lo blanch, darrera edició.

* MONTERO AROCA, GÓMEZ COLOMER, MONTÓN REDONDO y BARONA VILAR, Derecho jurisdiccional, vol. III (Proceso penal), Valencia, Tirant lo blanch, darrera edició.